

Sygn. akt II K 983/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: **SSR Adam Gugala**

Protokolant: **prot. sądowy Karolina Rzeszowska-Świgut**

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2018 roku

sprawy **D. K. (K.)**

s. A. i M. z domu C.

ur. (...) N.

oskarżonego o to, że:

w dniu 25 stycznia 2017 roku w N. przy ulicy (...) w sklepie (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 69,99 zł w ten sposób, że dokonał zamiany metki ceny plecaka z kwoty 69,99 zł na kwotę 30 zł, powodując różnicę w kwocie 39,99 zł wprowadzając tym samym w błąd co do zamiaru uiszczenia faktycznej kwoty za rzeczywiście posiadany towar działając na szkodę C. w N., przy czym czynu tego dopuścił się po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za podobne przestępstwo umyślne za które był już skazany

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 kk

I. **uznaje** oskarżonego D. K. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, przyjmując iż czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi tj. przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 286 § 3 k.k. **wymierza** mu karę 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 10 (dziesięciu) złotych, tj. karę grzywny w kwocie 1500 (jeden tysiąc pięćset) złotych;

na zasadzie art. 624 § 1 kpk **zwalnia** oskarżonego D. K. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych. Sygn. akt II K 983/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 lutego 2018 r.

sporządzone w trybie art. 424 § 3 kpk

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności należy stwierdzić w sposób nie budzący wątpliwości, że oskarżony w dniu 25 stycznia 2017 r. w N. przy ul. (...) w sklepie (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 69,99 zł w ten sposób, że dokonał zamiany metki ceny plecaka z kwoty 69,99 zł na kwotę 30 zł, powodując różnicę w kwocie 39,99 zł wprowadzając tym samym w błąd co do zamiaru uiszczenia faktycznej kwoty za rzeczywiście posiadany towar działając na szkodę C. w N., przy czym czynu tego dopuścił się po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za podobne przestępstwo umyślne za które był już skazany. Wskazane powyżej zdarzenie sąd przyjął jako wypadek mniejszej wagi.

Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion (wyrok SN z 02.02.2007 r. IV KK 378/06). Określone w art. 286 kk przestępstwo oszustwa jest przestępstwem umyślnym zaliczanym do tzw. celowościowej odmiany przestępstw kierunkowych. Ustawa wymaga, aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel, którym w przypadku oszustwa jest osiągnięcie korzyści majątkowej. Powyższe ujęcie znamion strony podmiotowej wyklucza możliwość popełnienia oszustwa z zamiarem ewentualnym. Ponadto owy zamiar doprowadzenia innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wskutek wprowadzenia jej w błąd, co do istotnych okoliczności musi istnieć już w chwili zawarcia kontraktu. W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, iż D. K. chciał wprowadzić pokrzywdzony podmiot w błąd, co do zamiaru wywiązania się z zobowiązania oraz chciał doprowadzić go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Świadczy o tym fakt, iż oskarżony dokonując zakupu plecaka w sklepie (...) w konkretnym celu dokonał zamiany metki jego ceny. Zachowanie oskarżonego było ukierunkowane na określony cel –osiągnięcia korzyści majątkowej, istniało bowiem ono w chwili zakupu przedmiotowego plecaka. D. K. swoim zachowaniem wywołał w świadomości pracownika pokrzywdzonego podmiotu – kasjera - fałszywe wyobrażenie o rzeczywistości. Zatem oskarżony wykorzystał istniejącą rozbieżność między stanem świadomości ww. a rzeczywistością, której nie skorygował, lecz użył dla uzyskania przez siebie korzyści majątkowej, wynikającej z niekorzystnego dla pokrzywdzonego rozporządzenia mieniem.

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne pozwalają w ocenie sądu stwierdzić, że zachowanie, którego dopuścił się D. K. stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. Sąd miał bowiem na uwadze, że wypadek mniejszej wagi, uważa się w praktyce te odmiany czynów typu podstawowego, w których stopień społecznej szkodliwości oraz wina sprawcy są znacznie niższe niż w przypadku typu podstawowego, a nie są jeszcze „subminimalne”, jak w razie znikomości tych znamion zupełnie odejmującej czynowi charakter przestępczy. Wypadek mniejszej wagi jest stanem pośrednim między brakiem treści materialnej przestępstwa, a stanem uznawanym za przestępstwo typu podstawowego. Za wypadki mniejszej wagi uznaje się więc takie zachowania, wyczerpujące znamiona przestępstwa, gdy szkoda wyrządzona lub zamierzona jest niewielka, sprawca działa z niewielką winą (tak też wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 czerwca 2002r., sygn. Akt II AKa 128/02, KZS 2002/6/16). Podnosi się też, że wypadek mniejszej wagi jest taką postacią czynu o znamionach ustawowych przestępstwa typu podstawowego, które charakteryzuje przewaga łagodzących elementów przedmiotowo-podmiotowych takich jak niska wartość przedmiotu czynu, niewielki stopień pokrzywdzenia ofiary, niewielka korzyść majątkowa, którą chciał odnieść sprawca, osobista więź łącząca sprawcę z pokrzywdzonym itp. Są to niewątpliwie elementy, które pozwalają na ocenę czynu przestępczego przypisanego oskarżonemu jako wypadku mniejszej wagi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 2 sierpnia 2001r., II AKa 284/01, Prok. i Pr. 2002/5/9). Kodeks karny nie zawiera definicji wypadku mniejszej wagi. Należy go jednak określić jako uprzywilejowaną postać czynu o znamionach przestępstwa typu podstawowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1996 r., V KKN 79/96, OSNKW 1997, nr 3-4, poz. 27; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1971 r., VI KZP 42/70, OSNKW 1971, nr 11 poz. 163; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 1978 r., VII KZP 23/77, OSNKW 1979, nr 1-2, poz. 1).

Przenosząc powyższe wskazania na grunt rozpoznawanej sprawy, należało stwierdzić, że czyn D. K. będący przedmiotem niniejszej sprawy, cechował się właściwościami, które znacząco łagodziły ocenę stopnia jego ujemnej zawartości. Sąd ustalił, że stopień wywołanego przez oskarżonego bezprawia nie był znaczny. To ustalenie prowadziło z kolei do wniosku, że jego występki miał charakter wypadku mniejszej wagi, stanowiący uprzywilejowany typ przestępstwa z art. 286 kk, a nie jego typ podstawowy objęty regulacją art. 286 § 1 kk. Za taką decyzją przemawiały zaś następujące fakty: przede wszystkim niewielka szkoda wyrządzona pokrzywdzonemu (39,99 zł), fakt, że plecak o jakim mowa w niniejszym postępowaniu wrócił do właściciela w niezmiennym stanie bezpośrednio po dokonanych przestępstwie i wreszcie niewielkie natężenie środków jakimi posługiwał się oskarżony dokonując przestępstwa.

Niemniej jednak, oskarżony naruszył normę prawną wyrażoną w art. 286 § 1 k.k. – jego decyzja była świadoma i swobodna. Jest on osobą dorosłą, w pełni poczytalną, w chwili popełnienia przez niego zarzucanego mu przestępstwa

miał możliwość rozpoznania bezprawności swojego czynu. Nie zachodziły żadne okoliczności, które pozwalałyby na przyjęcie, że D. K. działała w szczególnej sytuacji motywacyjnej, która mogłaby usprawiedliwić złamanie przez niego norm prawnych. Miał on możliwość rozpoznania faktycznego i społecznego znaczenia czynu, mając na uwadze poziom rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego, stan wiedzy i doświadczenia. Czyn oskarżonego charakteryzuje wyższy niż znikomy stopień społecznej szkodliwości.

Rozważając kwestię rodzaju i wysokości kary za przypisany oskarżonemu czyn sąd kierował się dyrektywami określonymi w art. 53 kk. Sąd w konsekwencji wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości określonej w wyroku. Zapobiegawczy sens wymierzonej kary ma bowiem na celu odstraszenie sprawcy od ponownego wejścia na drogę przestępstwa, natomiast cel wychowawczy realizuje się poprzez kształtowanie postawy oskarżonej zarówno wobec własnego czynu, jak i przestępstwa w ogóle. W ocenie sądu wymierzona kara grzywny jest w pełni adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego oraz stopnia społecznej szkodliwości jego czynu. Nadmienić należy, że taki wymiar kary pozwoli na wypełnienie jej celów w zakresie prewencji generalnej i indywidualnej oraz kształtowania prawidłowych postaw w społeczeństwie. Sąd miał na uwadze, iż oskarżony, chociaż był karany w przeszłości - wyraził skruchę oraz wysokość szkody która powstała po zamianie cen na plecaku. Celem kary nie jest jedynie represja, ale także dążenie do zmiany postawy oskarżonego i prawidłowego ukształtowania jego osobowości. Mieć bowiem należy na uwadze, iż chociaż kara grzywny jest karą łagodniejszego rodzaju, to w sytuacji oskarżonego spełni ona swoje cele, mianowicie cel odpłaty za popełniony czyn – realny uszczerbek w majątku ww., ale także przecież cele prewencyjne - efekt edukacyjny – odczucie, iż nie warto dążyć do uzyskania korzyści majątkowej czyimś kosztem. Czyn przypisany oskarżonemu należało uznać także za nie niosący w sobie tak dużego ładunku społecznej szkodliwości żeby wymierzać oskarżonemu karę bezwzględnego pozbawienia wolności. Sąd uznał, iż wobec postawy oskarżonego, należy dać mu szansę na poprawę swojego postępowania i powrotu do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Na zasadzie art. 624 k.p.k. sąd zwolnił oskarżonego D. K. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.